

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ (Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz), a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ (Gamauf Vilmos, e. titkárhoz) czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; Berde **Aron**, Szabó **Samu**, Szentgyörgyi **József**, Vörös **Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom. Havi emlékeztető. — Mely mesterséges takarmány volna Erdélyben természetű: — Miért fagy ki a vetés? — Tyűk-betegségekről. — Faültetési szabályok. — A „hirdetések”-ről. — Nagy feladat-e gyümölcsésznek lenni? — Jónapok. — Martius havi közmondások. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Havi emlékeztető.

Mártius.

Ház és udvar. Eddig rendbe nem hozott gazdasági eszközök: eke, borona, fogas, henger, magtakaró, porhanyító — kijavítandók.

A gazdasági személyzet liszffel ellátandó, nehogy a sürgős tavaszi munkaidőben malomba járással több munkanapot mullasszanak.

Vetőmag rostálása, vagy hiányában annak beszerzése sietve bevégeztetik.

Mindazon ügyek kiegyenlítettnek és elintéztetnek, melyek a gazdaság fejét a bekövetkezendő tavaszi munkától elvonhatnák.

Szántóföld. Hóolvadás után, mihelyt kiment a föld fagyja és a talaj elérte a kellő szárazsági fokot, szántáshoz vetéshez fogunk. Legelső sorban az őszi ugarok vettettek be. Általános szokás az őszi ugarra vetett magot egyszerűen befogasolni, mindenestre czélszerűbb hatrasu (Benkő-féle) magtakaróval a fogas munkáját helyettesíteni, de minthogy a gazdaközönség — kevesek kivételével — minden új iránt ellenszenvvel viseltetik, kilátás sincs arra, hogy a magtakaró — bár megérdemelné — általános elterjedést nyerjen.

Vethetünk tavaszbuzá, tavaszrozso, árpát, zabot, tavasz repcét, mustárt, borsót, burgundi répát, festő rezedát és festő csülleget, takarmánynak pedig zabos bükkönyt. Luczernamag, árpa, zab védnövényekkel elvetetnek.

Az őszi vetések nagy figyelemben részesülnek; laza állományu, homokos vagy felette trágyás talajok, továbbá szélnek fekvő oldalos helyek meghengereztetnek, ezzel a fagy által felszitt és a talajban lazán álló növénygyökerek a földhez lapítatnak és a kiszáradástól megóvatnak.

Kötött, eső és hó által összenyomott, megkérgeződött talajokban az őszi vetés megfogasoltatik. Ne sajnáljuk a fogással

kitévelt néhány buzaszálat, ez a fogasolás után bekövetkezendő bokrosodás és bujább fejlődés által tisztesen térül meg. Minél sajnálatraméltóbb külszint mutat tavaszkor megfogasolt őszi vetésünk, annál inkább sikerült miveletünk.

Rét és kaszáló. Nedves időben minden legeltetés szigorúan tiltatik. Árkok kijavítandók vagy újra ásandók, hogy az ut sorából senki be ne térhessen. Vakondoktúrások és hangyatelepek elhanyagolnak. Ha időnk engedi és a rétnak, kaszálóknak vízenyőssége nem nagy, akkor fogasoltassuk meg hosszába, keresztbe.

Állattenyésztés. Legnagyobb gond a nehéz munkát végző jármos ökrök rendes élelmezésére fordítatik.

Az igás lovak boronálásra, fogasolásra használtatnak, mert gyorsabban lépnek, tehát a borona fogához nagyobb erővel ütözik a rüg és így jobban omlik és takar.

A ménes és gulyabeli marha már kezdi unni a szalmát és töreket, tehát a melegebb napok beálltával a széna adag szaporítottatik.

Kanczák fedeztetése megkezdendő.

Hizott ökrök eladásra kerülnek.

Bivalok is jobb élelmezésben részesüljenek, nehogy elgyengüljenek. Az elgyengült bival soha vagy nehezen kap lábra.

A juhász éjjel-nappal az ellős juhnyák között tartózkodik, nehogy a bárányok bármi oknál fogva kevesedjenek.

A gazdaasszonyok a szárnyas állatok körül foglalatoskodnak, azok helyes és elegendő élelmezésére ügyelnek, mert csak ez esetben lesz a tojás hozam kielégítő.

Szőlő. A mint az idő engedi, karózni kell, még pedig ügyelettel arra, hogy a tőkétől egy arasznyira, s ha lehet mindig a régi lyukba szúrassék, hogy ne sértsük a szőlőnek gyökerét és hogy a beállításnál pontosan kimért rend ne zavartassék.

Ha nagyon kedvező idő jár, a hónap vége felé lehet hajtani; a karikás mivelelnél az őszi termőnek hagyott két vesszőt — magfát — nyakánál a karóhoz kötve, a jobb kéz két uja közt vigyázva végig ropogtatva, akkora karikát kötünk északról délnek, hogy annak átmérője 45 cmnél nagyobb ne legyen és mindig arra kell igyekezni, hogy a karikának alsó része egy arasznyira essék a föld színétől.

Kötözésre legczélszerűbb a nem igen vastag fűvessző. Guyot szerint most csak függélyesen a karóhoz kötendő a méter hosszúságú vessző.

A csapos és tőkés miveletnél a maga módja szerint egy vagy több szemre minden fa visszavágatik.

A kikötésre közvetlenül jön a nyitás, mely minden rendszernél — kivétel nélkül — abból áll, hogy a tőke mellől, egy arasznyi mélyen a földet elhúzzuk és a tőkét a földszinti szakálgyökerektől megtakarítjuk, ennek haszna az: hogy a növényt ne engedjük a föld színéhez közel gyökerezni, rovására a valódi mély gyökereknek, mert azon felületes gyökerek sem a nagy meleggel, sem a hideggel nem daczolhatván, szőlőnköt könnyen haj éri, aztán minden mélyebb kapálással megsérthetjük és végül a fedéskor könnyebben hajlítható a fa, ha tövét nem feszítik haszontalan gyökerek.

E hónapban megkezdhető az új telepek ültetése is azon módon, mint az sok szakkönyvben terjedelmesen tárgyaltva van.

Pincze. A pinczében szorgalmasan feltöltögetünk és úgy a tele, mint üres edényeket tisztán tartjuk. Az új borok második lehűzésát megkezdjük, melyet most már zártan, legezélszerűbben borszivatyuval végezhetünk.

Gyümölcsös. Ha a föld annyira ki van engedve, hogy abban jégjegczek nincsenek, a gyümölcsfákat ültetni lehet. Ha ősszel a gyümölcsfák körül a föld nem volt felásva, azt most fel kell ásítani. Azon gyümölcsfáknak, melyek rossz fajtájú gyümölccsel vannak beoltva, átoltása jobb fajtákkal most történik. A fatörzseknél a fagy által okozott sértések gondosan eltávolítandók és ezek viasz vagy agyag és marhatrágya keverékből készült szerrel bekenetnek. A gyümölcsfák koronája megrikítandó, a szárazgalyak eltávolítása bevégeztetik; a gyengébb növényi ágak visszametszetnek. Az ártalmas rovarokat pusztítani kell. A hernyófészkek szedését is a hó elejével okvetlenül be kell végezni, különben, ha a nap melege által felélednek, levelek hiányában a virágokban nagy károkat okoznak. A gyümölcsösben találandó száraz galyak és levelek kihordatnak és gondosan elégettetnek, hogy a netán rajtuk találandó rovar álcák megsemmisíthessenek.

Faiskola. A fiatal csemeték metszése bevégeztetik. Az ősszel alvó szemre szemzett fáknak szemzése, ha megfogamzottak, a vadfák a nemesített szemzés felett 6—10 cm. magasságban visszametszetnek és a nemesített szem feletti rügyek gondosan eltávolítatnak. Az oltás megkezdetik, u. m. cseresznye, meggy, szilva, alma és körtefákon. A váltó rendszer szerint kezelt faiskolákból a fák kivételnek és azok más művelési növények, mint pl. kapás növényekkel ültetnek be. Új turnusokat rendezünk és ezeket vadfákkal ültetjük be. A téli oltások kiülteendő. A metszés és oltás bevégezése után a föld jó mélyen felkapáltatik vagy felásatik. A gyengébb vadonczok átültetendők. Ribiszke és egres dugványokat, ha még eddig meg nem történt, lerakjuk. Birs, Sz.-iván alma gyöksarjait elkülöníteni, ugyszintén azokból bujtásokat készíteni most az ideje. Az épelésnek kített magvak elvettetnek.

Konyhakert. A föld ásása, ha az ősszel nem végeztetett be, most folytattatik és bevégeztetik. Több rendbeli veteményezések is előnnyel végezhetők, nevezetesen borsó, salátafélék, vörshagyma, póréhagyma, párhagyma, nem különben a gyökernemű főzelékek, így a petrezselyem, murek, vöröscékla, továbbá a hónapos retek, tavaszi spenót veteményezhetők. Spárga gyökereket elültetni, valamint spárgamagot vetni itt az ideje. Őszi spenát, földi eprek, fejes saláta fedése eltávolítandó s ha a fagy által a földből kiemeltettek, vissza lenyomatnak. Dinnye, ugorka, paszuly számára a melegágyak készítése folytattatik. Káposztafélék, zeller, paprika, paradicsom, hagyma palántáknak melegágyak készíttetnek. A mag- és használatra eltett gyökernövények a rothadástól óvandók és a megromlott levelek róluk gondosan eltávolítandók.

Diszkert. A földmunkálatok, melyeknek az ásás, átforgatás és trágya-

keverés végeztetik, a virágágyak beosztása és azoknak körülszegélyezése, vagy a szegélyzett ágyak tisztítása megkezdetik. Az utak javíttatnak, kavics és homokkal meghordatnak. Ősszel trágyázott gyepekről a trágya legerebélyeztetik, a rosz és foltos gyepek kijavíttatnak. A rózsák kiszedetnek, visszametszetnek és kikötetnek. Szabadon telet hagyományos és gumós növényekről a téli takarót el kell távolítanunk, a mit óvatosan teszünk, nehogy hajtásai megsejüljenek. Nyári virágok, melyeknek: viola, ősziréza, szegfű, császárszakál, stb. melegágyakban elvetendők. Meleg- és hidegházi növények, mag, elosztás és dugványozás által szaporíttatnak és ezeket melegágyba kell tennünk. Georginák szaporítás végett melegházakba tétetnek. Meleg házak nedvesen és melegben tartatnak, a hidegházak ellenben többször szellőztetnek. Estéli órákban jegytáblák (czinkusok) készíttetnek és kosarak fonatnak.

Méhészet. Itt az idő, melyben méheink napvilágot láthatnak, de se el ne siessük, se nagyon el ne késeltessük a kirepülést. Legyünk figyelemmel arra, hogy méheink a mult évben hol nyaraltak és a lehetőségig tegyük őket ugyanazon helyre, mert így annál könnyebben fogják megtalálni szállásukat. Kibocsátáskor méhecsünk annyira rendben legyen, hogy ott a kitétel után poczkolgatásra, javításra ne legyen szükség, mert ez mindig zavart okoz. Ha észrevennők, hogy valamely kas királynét veszített, azt távolítsuk el a többi közül, mert könnyen alkalmat szolgáltat a rablásra. Ha az ilyen kas történetesen elég népes és különben mézgazdag, akkor egy néptelen, szegény királynés családot adjunk hozzá; vagy pedig 3 naposnál idősebb fiasítást egy kis léppel helyezünk belé, melyből azután királynét nevelhet. Kitétel után — ha t. i. a mezőn még nem kínálkoznak táp — gyengébb, illetőleg mézszegény népeinket időnként etetnünk kell, vagy azért, hogy fiasításra ingereljük, vagy hogy már lerakott fiasításukat kellően táplálhassák.

Kitételkor beható vizsgálatot kell tartanunk és a penészes, egérrága lépet és egyáltalában minden tisztátalanságot eltávolítanunk.

Valamint — kicsinyre szorított röplükkel — a rablástól, úgy a szélről, illetőleg meghűléstől is védnünk kell a méheket, nehogy népesség hiányában a fiasítás áthüljön és kárba vesszen. E tekintetben nagy figyelemmel legyünk, mert az alkalmatlan mártiusi időben méhcsaládaink annyira megfogyhatnak, hogy egész éven át megérzik, azért inkább valamivel később, mintsem korán tegyük ki őket.

Kolozsvári régi és tapasztalt méhészek Hugó nap előtt (aprilis 1-je) nem igen viszik szabadba méheiket, azt tartván, hogy „előbb legelőt a méhnek, azután leelőre velük“.

Erdészet. Fa használat. A szállfáknak letutajozására és a tűzfának leusztatására különös gond fordítandó s a hóvizek kihasználása megfelelő munkaerő beszerzése által biztosítandó. Mellek használat. A vigályítás megkezdendő, szurokgyűjtés, mézszegélyes folytatandó s a köztes használatra fordítandó területek kijelölendők. Erdővédelem. A mult havi teendőkön kívül, az árvizek által okozható károokra is figyelem fordítandó, az erdőszélek pedig az irtások megakadályozhatása céljából, gyakran bejárandók. Erdőmiveltés. Melegebb vidékeken a vetés, ültetés és dugványozás megkezdhető. A vadászat e hónapban a szalonkákra és fajdkakásokra szorítkozik.

Mely mesterséges takarmány volna Erdélyben termesztendő?

Hogy nekiünk erdélyi gazdáknak elegendő takarmányunk még nincsen, azt tavasszal udvarainkon árnyékkép lézengő marháink bizonyítják; hogy elegendő trágyánk sincsen, azt

láthatjuk ezérna vastagsága szalmánkon és 3—4 centimeter hosszúsága, alig egynehány apró szemet tartalmazó kalászáin-kon. Ha tehát azt akarjuk, hogy állataink jobbak legyenek, ha azt akarjuk, hogy vetésünk erőteljes legyen és nagyobb hozamot adjon: természetünk több mesterséges takarmányt. Kérdik talán, hogy a sok takarmányfélék közül melyiket természetük? azt is megmondom.

Erdélyben csaknem általában sikerrel természetünk luczernát, lóherét és baltaczimet. Nem akarom ezzel azt mondani, hogy más takarmányt is ne természetünk; de főtakarmány-nak a különböző helyi viszonyok szerint egyike a három megnevezett takarmányoknak bizonyosan jó sikerrel természethető. Mel-lék vagy póttakarmánynak vethetjük a bükkönyt, tengerit és gumós növények közül a répát, sőt nem egy helyen haszonnal természethető volna, p. o. őszi vetésbe vetve, a murok is.

A luczerna a legkorábbi zöld takarmány, nálunk is néha már aprilis hóban kaszálható; tehát olyan időben, mikor még a rozson kívül más zöld takarmánnyal nem rendelkezünk; előnye az is, hogy késő ősziig folyton nő. Kaszálható a talaj és időjárás szerint egy évben háromszor—négyyszer és kedvező körülmények mellett ötször is, mint zöld takarmány minden esetre a legbecsesebb, mert tápereje nagy és az állatok általában igen kedvelik. Lovakkal etetve, a zabot pótolja, a tehének luczernától jobban tejelnek, felaprítva és korpával keverve a sertések előhiztatására igen alkalmas. Ha jó takarmányt akarunk nyerni, akkor kaszáljuk a luczernát a midőn virágozni kezd, mert későn kaszálva fás lesz és jóságából veszít.

A luczerna csaknem minden talajban sikerül, csak ne legyen vizes, mentől mélyebb és jobb azonban a talaj, annál jobban diszlik is. A homokos talajban is, ha az altalaj át nem eresztő és a növény elegendő nedvességet talál, még sikerrel természethető. Mentől jobb a talaj és mentől egyenletesebben volt kikelve, annál hosszabb ideig tart. Vetése történhetik ősszel őszi vetésbe, vagy tavasszal őszi vagy tavaszi vetésbe, vagy védnövény nélkül is. Ha őszi vetésbe ősszel akarunk vetni, akkor iparkodnunk kell a vetést korán megejteni, hogy a luczerna még a tél beállta előtt megerősödjék; tavasszal őszi vagy tavaszi vetésbe a korábbi vetés szintén ajánlható, ilyenkor a földnek téli nyirkossága még meg lévén, a mag csakhamar csirázni fog. Legcélszerűbb azonban a luczernát tavaszi vetésbe vetni, de a védnövényt nem hagyni megérni, hanem a mint fejét kezdi hányni, takarmánynak lekaszálni; így a gyenge luczerna levegőt és napot nyer akkor, a mikor erre legnagyobb szüksége van. Alátakarása a luczernának legjobban töviskoronával eszközölhető. Egy 1600 □ öles holdra 14—16 kgr. mag szükségeltetik.

Az első két évben célszerű a luczernát minél gyakrabban lekaszálni; ezáltal gyökere erősödik. Harmadik évben érett istállótrágyával vagy kevert trágyával (composztal) téiben megtrágyázandó. Tavasszal a trágya még jobban eloszlik és annak szalmás része a boronával összehuzatik, mely azután a luczernáról eltávolítandó. Akár trágyázva volt a luczernás, akár nem, boronálása minden tavaszon ismétlendő.

A vörös lóhere szintén igen becses nyári és téli takar-

mány. A lóhere nem tart oly sokáig mint a luczerna, hanem csak két és legfeljebb három évig. Vetése úgy történik, mint a luczernáé. Ha tavaszi védnövénybe p. o. árpába vetjük, akkor ha a talaj száraz, azonnal az árpa után vetendő; ha a talaj elég nedvességgel bír, akkor az árpavetés után 7—8 napra is vethetjük és tövisboronával alátakarjuk. Kaszálása akkor áll be, a midőn virágozni kezd.

Lóhere után bármely más növény jól sikerül, mert a talajt maradványaival, azaz gyökereivel és lehullott leveleivel gazdagítja és az altalajból képes lévén tápanyagot felvenni, a feltalajt megkíméli.

A mely évben a lóherét feltörni szándékozunk, abban az évben azt egy vagy kétszer lekaszáljuk és ha ismét arasznyi nagyságra nőtt, akkor alászántjuk. Ha az idő a talajt az évben még többször megszántani engedi, akkor arra kell ügyelnünk, hogy az utolsó szántással a luczerna gyökerei alól kerüljenek. Így mivelve a talajt, a lóhere után az őszi csak úgy sikerül, mint a trágyázott ugarban. Lehet azonban egyszeri szántásba is, ha ez maga idejében és jól történt — őszi és különösen rozstól jó sikerrel vetni.

Valamint a luczerna, úgy a lóheretetésnél is ügyelnünk kell, mert a gyenge lóhere vagy luczernától az állatok könnyen felpuffadnak; azért célszerű ezen zöld takarmányt, különösen eleinte, száraz takarmánnyal keverve etetni. Legjobb a zöld luczernát vagy lóherét felválni és szalma vagy széna szecskával keverve takarmányozni. Még zöld luczernát vagy lóherét etetünk, a marhákat ne etetés után, hanem azelőtt itassuk.

A hol annyi zöld luczernát vagy lóherét hoznak egyszerre haza, a mennyi egy egész napi szükséglet fedezésére szükséges, ott nem szabad az egész készletet halomba rakni, hanem vékonyan elteríteni; halomban a zöld takarmány megfűl és úgy etetve, az állatok egészségére káros. Ha valamely állat zöld luczernából többet evett és a felpuffadásnak jelei látszanak, célszerű az állatnak meszes vizet, vagy egy pohár pálinkát, vagy záptojást, vagy lágymeleg tejet beadni; a hol a puffadás már nagyobb mérvet öltött, legbiztosabb szer a troakárrali szurás vagy csapolás.

A baltaczim soványabb, kaviesos agyagos talajban is megél. Száraz rétek, homokos szántóföldek baltaczim természetésére valók. Dombok, a melyeken nyáron át zöld fű alig látható — baltaczimmal bevetve jó legelőkké átalakíthatók. Meszes kaviesos homoktalajban különösen jól diszlik a baltaczim. Gyökereivel néha mélyen kövek és kősziklák közé hatolván, tápanyagát az altalajból veszi. Igen kötött és igen száraz talaj nem baltaczimnek való.

Mind a három említett takarmány gyommentes talajt kíván, azért leginkább kapás növény után vetendő. Ha az első évben a baltaczim közt gyom mutatkozik, az kigyomlálendő. Későbbi éveken midőn, már megbokrosodott, a gyomot maga is képes elnyomni. Vetése tavasszal vagy nyáron is eszközölhető. Miután magja igen könnyű és e miatt nehezen takarható alá, célszerű a magot vetés előtt 24 óráig higitott trágyalében vagy tiszta vízben is áztatni, azután finom rostált száraz földdel, vagy hamuval vagy gypsszel behinteni és megforgatni és úgy el-

vetni. Ezen eljárásnak kettős haszna van: először jobban lehet a magot beboronálni, másodszer a mag gyorsabban csirázik. Különösen első évben nem kell nagyon közel a földhez elvágni nehogy a gyökér koronáját megsértsük. A juhokkali legeltetése első évben szinte nagyon káros lehet. Egy 1600 □ öles holdra $1\frac{3}{4}$ — $2\frac{1}{4}$ hectoliter (vagy 4 mérő), vagy súly szerint 60—70 kilogram mag szükségeltetik. A baltaczim évenkénti boronálása tavasszal, hasonlóképen mint a löhere és luczernánál, el nem mulasztandó.

Walter Lajos.

Miért fagy ki a vetés?

Tudjuk, hogy minden talaj, vagyis a szántóréteg bizonyos mennyiségű vizet tartalmaz.

Hidegben a víz, midőn jéggé alakul, térfogatának $\frac{1}{13}$ -ával kitágul.

A szántórétegben ágaznak el a növények gyökerei.

Ha már most a szántórétegben lévő víz jéggé fagyva kitágul, elszakadnak a növények gyökerei s a vetés pusztulásnak indul.

Ugynevezett száraz fagyok, midőn hótakaró nélkül fagy meg a talaj, legveszedelmesebbek.

Nem mindenkor szakadnak meg a növények gyökerei, hanem csak kitágulnak, meglazítatnak; ha ezen eset állana be, akkor a vetés meghengerezetik, mely munkálat által a talaj bizonyos tömörséget nyer és a gyökerek ismét a földhez nyomtatnak, vagy megfordítva, a földrészeseké közvetlen érintkezésbe jönnek a növények kisebb nagyobb alakú gyökereivel. A tavaszi szelek ily meghengerezett vetésnek kevésbé árthatnak, mert a lazán állott gyökerek nem szárittatnak ki.

Leginkább laza talajnemükben fagy ki a vetés; továbbá gyenge vetések, melyek őszzsel meg nem bokrosodtak és melyek gyökérzete fejletlen. Alászántott magból származott növényzet inkább daczol a száraz fagy, kifagyás és tavaszi szelek szárító tulajdonaival, mint az egyszerűen beboronált.

Kifagyottnak látszó vetések kiszántásával ne siessünk nagyon, mert gyakran megtörténik, hogy a vetés csak megrikul és ha a talaj elég erőteljes és az időjárás is kedvező, a beállható nagyobb mérvű bokrosodás némileg helyrehozza a fagy idézte ritkulást.

Ébner Sándor.

Tyűkbetegségekről. *)

Veress Arankától, Kolozsvárt.

Rövid tapasztalásom alatt nagy járvány látogatta meg tyűkjaimat, mely 1876. év kezdetétől márczius végéig tartott; de ez nem a rosz kezeléstől vagy rosz helyiségtől származott, mert ugyan ebben az időben Kolozsvárt, a Szilágyságban és több helyt a vidéken panaszkodtak a gazdasszonyok.

Torokbaj volt, ha szabad cvvel a szóval élni: diphtheritis; az állat szomorodott, tollát felborzolta, nem evett, hanem annál többet ivott, míg torka egészen bedagadt és geny-

desbe ment át. Ez az állapot 2, legfeljebb 4 napig tartott s azután az állat elhullott.

Miután így sok elpusztult, megkísértettük gyógyítani, kávéskanállal csukamájolajat töltöttünk a patiens torkába, de ez nem sokat használt.

Új orvosságot próbáltunk. 5 tojásnagyságu tészta készítéséhez szükséges vízbe 1 csepp tinctura nuxvomiacát és egy csepp belladonnát vegyítve liszttel, tésztát gyúrtunk és ezt kökény nagyságu labdacsokká gömbölyítettük; ebből adtunk be naponta kettőt, egyet reggel és egyet este. Az így kezelték majdnem mind megmaradtak.

A múlt év végével egyszer korán reggel egyik hollandi kakasomat a tyűkölban a földön elnyulva mozdulatlanul találtam s minthogy még meleg volt, megkísértettem feléleszteni. Egy dézsa friss jég hideg vízbe dugtam lábait, szárnyai alatt, taréját, mely egészen szederjes volt, elkezdtem dörgölni, később feléledt, lábra állott, hangosan kezdett tikácsolni, mint a kis öleb, melynek csont akad a torkán, ezután szabadba, a ketreczbe zártam a többiektől elkülönítve, a hol rövid idő múlva folytonos tikácsolás közben sűrű hab folyt szájából s folytonosan azt az ugatáshoz hasonló hangot hallatta. Torkában pedig semmi sem volt megakadva, naponta kétszer kenegtettem friss faolajba mártott tollal a torkát 11 napig. Erre e műtetre egy farktollat használtam s mennyire ez leért, annyira dugtam a beteg kakas torkába. Három napra kezdett valamieskét enni, 2 hét elteltével folytonos kenegetés után teljesen felgyógyult.

A midőn ezeket írom, eszembe jut a „B. f. G.”-ban megjelent következő cikk, mely a nálunk dühöngött járványhoz hasonló kór gyógyítását említi; Rumpf Zürichből ugyanis írja:

„Sok évig küzdöttem ezzel a kórral; jönnek bizonyult a beteg állatokat az egészségesektől elkülöníteni, mert orrlyukaikból rosz büzü folyadék válik ki, mely nagyon ragadós s ha nem részesül gondos ápolásban, szembetegséget is von maga után s végre elpusztulnak. Ezért a keletkező torokbajnál vízbe felolvasztott tört timsóval kell az orrlyukakba befecskendeni, dagadó torkát pedig ugyanebbe a folyadékba mártott ecsettel jól megkenni, cledelül pedig minden reggel egy marok darált malátát kapnak; ivóvizük pedig vastartalmú legyen.

A betegség második stadiumában a szem is feldagad, ezt erős borszeszben felolvasztott cink kenőccsel gyógyítottam sikerrel.“ Ennyit mond zürichi társunk.

Az angolok ezt a betegséget következőleg gyógyítják: vesznek 5 rész rhabarbarát s 2 rész paprikát, ezeket borszeszbe feloldva adják az állatnak.

Ha ez a járvány ismét feltűnnék, megpróbáljuk mind a három módot s ekkor ki fog világítani, melyik a jobb.

Faültetési szabályok.

Ha azt akarjuk, hogy kiültetendő fáink megfogamzzanak és gyümölcsözzenek, következőkre figyeljünk:

1. Készítsük elő a földet gyakori forgatás és trágyázás által, mert nem mindegy akár mily földbe ültetjük élő fáinkat.
2. A gödröket ugyan őszkor kell ásni, hogy a gödörből kiemelt földet a fagy és hóviz átjárhassa, de ha ez akkor meg

*) Fenti cikket a jelesen szerkesztett „Gallus” baromfi- és nyúltenyésztési szakközlönyből vesszük át, előfizetheti Grubicy Géza címén Budapest rákosárokutca 500 sz. évenként 3 frjtával. Szerk.

nem történt volna, jókor tavasszal kell azokat ásni és egy kevés jó érett trágyával egyenlítani a földet. A gödrök legyenek 9 deciméter szélesek és 8 deciméter mélyek. Ez különben a fák nagyságától is függ.

3. Ha faiskolából veszszük ki az ültetendő csemetét, óvatosak legyünk, hogy a gyökereket a lehetőségig megkíméljük, kezeinkkel erősen ne húzzuk, hanem ásóval, csákás kapával húzzuk el lassan a földet a gyökerektől és a netalán megsérülteket vagy ásóval megcsontítottakat vágjuk simára jó éles késsel oly formán, hogy a rézsutos vágás lefelé a földhöz essék, így könnyebben beforr és az ugynevezett fenésedéstől meg van mentve.

Nemesak a gyökereket szükséges nyesegetni, hanem a fa koronáját is. A metszés épen a rügy fölött történjék és pedig tavaszkor, mielőtt a fákban a nedvkeringés megindult volna.

4. Az elültetendő csemetét azonnal ültessük a számára készült gödörbe, ha ez bármily okból nem történhetnék vagy távolabb vidékről szállítatnánk fácskákat: ily esetben a fa héja (kérgé) könnyen össze fonnyadhat; jó, sőt szükséges, megérkezése után az egész csemetét földbe temetni, azt gyakran megöntözni, míg a gödörbe elhelyezzük.

5. A gyümölcsfák ültetésénél tekintettel legyünk arra, hogy kiveszett alma, körte vagy egyéb lágy magúnak helyébe mindig esontos magúak pl. a cseresnye, szilva, barack sat., és viszont ott, a hol szilva vagy barack fa állott, lágy magúakat ültessünk.

6. A faültetésnél a gödörbe annyi föld hanyatik, hogy a bele állított fa ép azon magasságban essék, mint volt az előtt a földben és minthogy a föld ülepedni szokott, tanácsos egy tenyérnyivel magasabba helyezni; megjegyzendő, hogy homokos földben a mélyebb ültetés okszerűbb, mert a nap melege könnyen behatolhat az alsóbb rétegekbe, a szél is könnyebben ki-döntheti, ha mélyre nem ássuk, ellenben az agyagos, vizenyős, nehéz, tömött és hidegebb talajban rövidebbre hagyhatjuk a fák gyökereit és nem szükséges mélyebbre beásni, mint a hogy azelőtt voltak, mert vizenyős földben könnyen rothadásnak indulnának a fák, ha mélyre ásatnának.

7. A faültetésnél nem szabad a földet lábbal a gyökerekre taposni, hanem czélszerűbb azt ásóval a gyökerekre hanyogatni; azután vízzel beiszapoljuk vagyis vízzel öntözzük a földet. Tudni való dolog: a víz a fák gyökereire mossa a földet és így megszilárdul a föld a nélkül, hogy lábainkkal tapostuk volna azt bele.

8. Ha kénytelenek volnánk idősebb fákat ültetni, szükséges a fát erősebb ágaival együtt mohába göngyölgetni, vagy fatapaszszal bekenni; ez leginkább tavaszi ültetésnél mérsékli a nap melegét és biztosítja a fa megfogamzását is.

9. Ha a talaj kedvező, a szálás terebélyes fát 12 méter távolságra ültetjük, ha sovány, 10 méterre.

10. Az őszi faültetés ideje október vége, midőn a fák leveleiket hullatják, midőn egyszersmind a fát éltető nedvek keringése megáll, a tavaszi ültetés ideje február hó vége és márczius eleje. (Gazd. Néplap.)

Plank Ferencz.

A „hirdetések”ről.

A magyar ember észjárását találóan jellemzi a többek között azon közmondás is, hogy „a jó bornak nem kell czégér!”

Ez az észjárás megjárta akkor, a mikor még nem hogy nemzetközi, hanem még csak nagyobb szabású országos, sőt vidéki kereskedésünk is alig volt, — mikor a „jó bor” elfogyott „czégér” nélkül is az ugynevezett törzsvendégek és ismerősök között.

Hanem ma már nem így állnak a dolgok!

Ma már igen sok tényező van, a mi azt parancsolja, hogy de bizony el kel a jó bornak is a czégér, — bizony ismertetni, hirdetni kell áruait a gazdának ép úgy, mint más üzletembernek.

Csupán csak azon okból pedig, mert a gazda is üzletember lévén, mentül hamarabb talál vevőre s mentül biztosabban számíthat arra, hogy egy vagy más terményét gyorsan s megfelelő áron eladhatja: annál nagyobbban kamatozik a végeredményben azon tőkétéje, mely üzletében fekszik.

A kit senki sem ismer, vagy a kinek semmijét sem ismerik, azt senki sem keresi fel. Ez a 0 pont. Mentül többen ismerik tehát a gazdát és annak egyes eladó terményeit, annál több vevője akadhat, annál biztosabban s jobb áron eladhatja tehát portékáját.

Természetesen mindig feltételezve a soliditást!

És ennél fogva határozottan kárhoztatnunk kell azon „magyar” szokást, hogy a szaklapok hirdetési rovatát oly kevés magyar gazda veszi igénybe.

Ennek pedig az a legtermészetesebb következménye, hogy vevő és eladó nem ismervén egymást, a messze távolban keresi fel s kínálja azt, a mi gyakran közvetlen szomszédságában található.

Csak egy esetet említek fel, melyhez hasonló — meg vagyok győződve — számtalan van.

A mult évben néhány lap utján kértem vadalmata- és körtegyümölcsöt. Kaptam is. Nem kaptam volna, ha nem „hirdetik.” Hanem legnevezetesebb az, hogy Erdélyből kaptam bizonyos P. urtól e tárgyban jó hosszú levelet, melyben azt írja, hogy vidéke (egyik székelyszék) akár mennyit adhat e vad gyümölcsök magvaiból, továbbá némely erdei fák csemetéiből kereskedésbe; de nálunk nincs semmire sem kereslet! — De hát hogy is volna, ha, a kinek kell valami, nem tudakozódik nyilvánosan utána, a kinek pedig eladó árúja van, még pedig nem mindennapi piaczi árúja: nem kínálja, nem hirdeti!

Ha egy német szaklapot kezünkbe vesszünk: csak úgy hemzseg a hirdetésektől. Egyiknek egy him és két nőstény pávogalamb kell? Hirdeti! A másiknak egy szamara (igen! egy szamara) van eladó? Hirdeti! Ezek a legapróbbak! De mind-egyik talál vevőt s kap azt, a mire szüksége van. Mert nem egy, hanem több ország olvasó közönsége tud az adás-vételt keresőről; a posta széthordja.

Nem azt mondom, hogy a német reclamcsinálást utánozzuk, hanem a solid hirdetés igénybevételére akarok csak jó-akaróan figyelmeztetni. S tehetem ezt annyival inkább, mert hazai szaklapjaink valóban nem drágák a hirdetések felszámításában.

Molnár Lajos.

Nagy feladat-e gyümölcsésznek lenni?

E kérdésnél az határoz, mily rögzös a pálya, vagy mennyire járt az út, melyen haladni kell és az, hogy a gyümölcsészet ismeretének mely fokát akarjuk elérni.

Bereczki Máté, ki mintegy másfél évtized óta küzd, fárad, áldozik a gyümölcsészet terén; ki hazai forrásokból nem sok ismeret merithetvén, a külföldi jelesebb szakkönyvek egész halmazát szerezte be tanulmányozásra; ki, hogy hazája számára az itt terjesztésre méltóbbnak találendő gyümölcsfajokat valódi nevének csoportosítva terjeszthesse — számtalan csalódásain végre is kifogni akarva — a jobbhírű gyümölcsfajokból ugyanazonos ojtó galyakat bel- és külföldről egyszerre több helyről hozatva, vette tenyészkiérlet alá, míg az eredménynek a fajleirással összehasonlítása után, egyik másik faj valódisága kitünt; ki több évi úgy elméleti, mint gyakorlati kitarító munkásság és tanulmánya után odáig ment, hogy a német és francia gyümölcsészeti lapoknak ő is egyik tekintélyes és a tisztelet különböző jeleit kiérdemelt szakirója lett, e mellett a hazai szaklapokat is irányadó tanulságos ismertetésekkel, honfitársait jó tanács- és gyakorlati muokájának jövedelmi forrást képező eredményeivel láthatá el; ki számtalanszor — mint közelebb a jelen évi „Földmívelési érdekeink“ 2-ik számában is tevé — a gyümölcsészeti tudományt érdeklő legfontosabb kérdést könnyedén, de nyomatékosan és méltón oldá meg; kinek szakértelem és tekintély dolgában álláspontját többi közt az is szépen ismerteti, midőn egyik szakemberünk Dömötör László azzal ajánlja gyümölcsfa-oltványait a nagy közönségnek, hogy azok a Bereczki Máté úrtól kiprobált és ajánlott fajokból és az ő utasítása szerint tenyésztve állítottak elő és nem kevésbé szépen ismerteti az, a midőn gyümölcsészetünk ugyancsak régi és még mindig fáradhatatlan bajnoka Lukácsy Sándor a hazai gyümölcsészet hátramaradottságát festegetve, lapjában ekként nyilatkozik: „Annál nagyobb reménnyel tekintünk Bereczki Máté m. kovácsnézi pomolog fáradalmaira, ötet tekintjük hivatottnak hazánk pomológiájának rendezésére; és midőn ily szép reményeket táplálunk, örvendetes jelenségül tekintjük azon felhívását, melynél fogva a már sajtó alá rendezett „Gyümölcsészeti vázlatok“ című önálló és hazai viszonyainkban gyökerező nagy becsű pomolog munka előfizetésére felkéri az érdekelt hazai közönséget. Ily nagy horderejű munkásságot támogatni kötelesség“ sat.

Ki oly nehéz körülmények között eunyire megy, mint Bereczki Máté, ki a gyümölcsészet tanát idáig fejleszti: — ily mérvben valóban nagy feladat gyümölcsésznek lenni; de ki így szerepel, annak czime is több, az már mint hivatott előharcos, mint vezér szerepel.

Arra pedig, hogy egyszerűen gyümölcsész legyen valaki, sokkal kevesebb is elég, kivált most, a midőn a mester helyben a hazai gyümölcsészet szolgálatában van és műve, mely megvilágítja a munkatért, maholnap közkezen foroghat; — igen, e műnek olvasgatása, tanulmányozása mellett nem lesz nehéz a talajkészítést, a czélszerűbb fatenyésztést, nemesítést gyakorlatilag is végezni és végeztetni, a tenyészhelyre beillő hasznosabb gyümölcsfajok fáit, oltógalyait biztos kézből beszerezhetni, te-

nyésztésök és termő állapotban fentartásuk módját megérteni, a fajták természeti alakzatát, levélzetét, majd gyümölcstermékét változatosságuk szerint különféle sajátágaikkal felismerni, a gyümölcsök nem minden fájának — mire egy világhírű gyümölcsész sem képes — de legalább annyi és oly fajainak, mennyi és a minők jóságuk, szépségük, de kivált jövödelmező voltuknál fogva a hely, a vidék természeti helyzetéhez képest termelni legérdemesebbek, teljes ismeretére jutni, azoknak minél nagyobb mérvben terjesztésére hatni és így egy téres hely vagy egy vidék gyümölcsészete felvirágoztatásánál szakértőleg közremunkálni: ennyi elég arra, hogy gyümölcsész lehessen valaki és eunyit elérni oly vezérmű mellett mint a „Gyümölcsészeti vázlatok“ című mű most már nem oly nagy feladat leend! *)

G. K.

Jósnapok.

Az év bizonyos napjait a néphit azon kiváltsággal ruházta fel, hogy az azokra következő rövidebb vagy hosszabb időközök, néha egész évszakok időjárása e napokon döntetik el.

Semmi kétség sincs benne, hogy valamely évszakban az időjárásnak a középértéktől való lényegesebb és huzamos ideig tartó eltérése egyúttal az arra következő időközök és évszakok időjárását is eltérítheti és megzavarhatja és ennek folytán pl. hideg évszakban enyhe napok, meleg évszakban pedig szoktnál hűvösebb napok állanak be és az ezen változásoknak megfelelő egyéb jelenségek is előadják magukat.

Az u. n. jósnapok azon évszakokra és illetőleg időközökre esnek, midőn a most említett hőmérsék — és időjárásbeli viszasságok tapasztalás szerint leggyakrabban elő szoktak fordulni és az azokból elvont jóslat a következő időjárást vagy a jósnappal azonosnak, vagy pedig azzal épen ellenkezőnek állítja. Ugy tartja pl. a néphit, hogy „zöld karácson fehér husvét“. Az az enyhe decemberre hideg és havas tavaszkezdést várható. Nincs kizárva azonban a lehetőség, hogy fehér karácsonra is fehér husvét, vagy zöld karácsonra virágos husvét következzenek.

Ha gyertyaszentelőkor (február 2.) kemény télies az idő és havaz: állítólag korán, ellenben, ha enyhe és napfényes: akkor későn fog tavaszodni.

Ilyen végül, hogy többet ne említsünk, a „Medárd-naphoz“ (jun. 8.) kötött jóslat, mely szerint az ezen napon mutatkozó időjárás hat hétig szakadatlanul eltartana.

Junius hava azon idő, midőn az egyenlítői légáram (dél-nyugoti pásztás) a forró ővi esőzések folytán legnagyobb mennyiségű vizgőzökkel terhelve nyomul tájaink fölé és itten országos esőzéseket idéz elő. Ha ez már az említett hónap elején (Medárdnap körül) beáll, minden körülmény kedvez arra nézve, hogy huzamos ideig (a nyári napfordulatig, sőt még tovább is) eltartson.

Ezek szerint a jósnapokra alapított jövendölések — semmiesetre sem véve azokat betű szerint — többé kevésbé a természeti törvényekre vezethetők vissza és épen azért nincs kizárva a lehetőség, hogy ezen jövendölések, ha nem is mindig, de gyakorta beteljesedjenek.

Székely Mihály.

*) Megrendelhető a szerző Bereczki Máténál, Mező-Kovácsnézián, előfizetési ára 3 frt.

Mártiusi közmondások.

Derült mártius, örömet hoz a gazdának.
 A mártiusi hó égeti a vetést és szőlőt.
 Ha sok hó esik mártiusban, akkor zivataros nyár lesz.
 Esős mártius, száraz nyár.
 Ha mártiusban menydörög, akkor április nem mulik el hózivatar nélkül.
 Mártiusi menydörgés, termékeny évet hirdet.
 Ködös mártius, deres május.
 Száraz mártius után bő termés következik.
 A mártiusi por, aranyat ér.
 Ha mártiusban megszólal a kakuk és kelepel a golya, akkor ember és állatnak jó leszén dolga.
 Mártiusban széthányt vakondok turás, szaporítja a széna termést.
 József nap megszünteti a telet.
 Ha József napkor szép idő jár, termékeny évre számítunk.
 Ki gyümölcsöt akar enni, József napra lehernyózza fajt.
 Ha gyümölcsöt boldogasszonyra a birka nem él meg a legelőn, akkor megeszi évi jövedelmét.

Piaci árainkat illetőleg

megjegyezzük, hogy Beszterce, Deés, Fogaras Torda és Vajda-Hunyad újabb heti vásáraitól tudósítást nem vettünk, a dévai gabnaárak 100 kilogrammonként vannak jegyezve. — **A hektoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon egyszerű: az összeg egy tizedrészt leütve, a maradék a gyakorlat igényeihez képest elég pontosan három véka árának felel meg. P. o. buza hektoliterje 800 kr., leütve a tizedrészt, 80 krt, marad 720. kr., mint három véka, tehát 240 kr., mint egy vékának ára!**

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.**Hirdetések.****Gyümölcsfa és szőlővenyige eladás.**

A zámi jóságigazgatóságnál van több ezerre menő nemes gyümölcsfa és metszett és gyökeres szőlővenyige eladó. Részletes árjegyzék kívánatra bérmentesen megküldetik.

A zámi jóságigazgatóság.

Erdélyben.

Jelzálogkölcsonöket

a birodalom bármely részében, telekkönyvezett nem tehermentes földbirtokra 1000 frttól a legmagasabb összegig 5½ és 6% kamat mellett törlesztésre, rövid idő alatt és 5000 frton felülieket még előnyösebb módzatok mellett gyorsan eszközöl, bővebb felvilágosítással készséggel szolgál.

(3) (5-26)

a hatóságilag engedélyezett általános „Ipar és keskedelmi ügynöki iroda“

Kolozsvárt, párisutca, 19. sz. saját ház.

(Értekezhetni személyesen vagy posta útján naponta d. u. 1-4 óráig)

(13) A kolosmonostori m. kir. gazdasági tanintézetnél megrendelhetők: (2-3)

Sor-szám	Fák, eserjék, dugványok:	Ár egyenként		Sor-szám	Burgonya fajták:	Ár ½ kilo	
		frt	kr.			frt	kr.
1	Acer Negundo 5 éves	—	30	29	Salix viminalis bataviae 100 drb	—	30
2	Acer pennsylvanicum . . . oltás	—	40	30	„ japonica 100 drb	—	30
3	Aesculus Hippocastanum . 5 éves	—	60	31	„ babylonica 100 drb	—	30
4	Ampelopsis quinquefolia . 2 éves	—	10	32	„ laurifolia 1 éves	—	10
5	Caragana Altagana 3 éves	—	20	33	„ sericea 3 éves	—	30
6	Forsythia suspensa 2 éves	—	20	34	Sophora japonica 3 éves	—	20
7	Fraxinus excelsior monophylla	—	40	35	Tamarix gallica 3 éves	—	30
8	Gleditschia triacanthos . . . 4 éves	—	30	36	Thuja orientalis 4 éves	—	50-100
9	Juglans americana nigra . . . 4 éves	—	40				
10	Lonicera tatarica 2 éves	—	15				
11	Morus alba 2 éves	—	10	1	Brownells beauty	—	30
12	Philadelphus coronarius . . 3 éves	—	20	2	Comptons suprize	—	30
13	Pirus malus Toringo 3 éves	—	30	3	Early Gem	—	30
14	Pirus malus spectabilis . . . 3 éves	—	30	4	Extra early Vermont	—	30
15	Populus fastigiata 3 ^m magas 3 éves	—	30	5	Hundred fold flucke	—	30
16	Populus canadensis 2 éves	—	20	6	Óriási homok burgonya	—	20
17	Prunus Mahaleb 3 éves	—	10	7	Red skin Flourball	—	30
18	Prunus padus aucubaefolia oltás	—	50	8	Regent	—	15
19	Prun. Malaleb 1 év. 1 m. magas 100 drb	2	50	9	Rózsa, korai	—	20
20	Prun. mirabolana 1 év. 1 m. magas 100 drb	2	50	10	„ késői	—	30
21	Ribes aureum 3 éves	—	15	11	„ fehér, korai	—	30
22	Robinia pseudoacacia, bella rosea oltás	—	50	12	Százszagyma, piros	—	15
23	Robinia pseudoacacia, 1 éves	—	—	13	„ fehér	—	15
	1 m. magas, 100 drb 80 kr. 1000 drb	5	—	14	Snowflake	—	30
24	Rubus Idæus, kétszertermő . . . 100 drb	2	—	15	The king of the earlyes	—	30
25	„ „ óriási 100 drb	2	—	16	Variegated golden Gem.	—	20
26	Salix uralensis 100 drb 30 k.	—	—				
27	„ vitellina aurea 1000 „ 2.50 kr.	—	—				
28	„ viminalis canabina 10,000 drb	20	—				

Megrendelések: „A m. k. gazdasági tanintézet igazgatóságához“ intézendők.

(16)

Eladó bika.

(2-3)

Egy jó állapotban levő 4 éves, tenyésztésre alkalmas pinzgau (sveici) bika eladó. Meglátható Türebén (Kolozs-megye.) Ára felett értekezhetni Simay Lukácsal Kolozsvártt.

Felszólítás a t. cz. gazdaközönséghez!

Közelebről kiadandó magárjegyzékem összeállításával foglalkozván, tisztelettel felkérek mindenkit, a kinek gazdasági magvai, u. m. luczerna, lóher, muhar, bükköny, lenmag, lencse, borsó, kerti vagy mezei paszuly, mák, kanadai zab, kendermag vagy bármiféle más gazdasági magvai eladók, vagy pedig eladás végett bizományba adandók volnának, méltóztassanak engem személyesen felkeresni, vagy minta beküldése mellett levélben értesíteni. — Kolozsvárt, január hó 1877.
(9) 6-12 **CSIKY IMRE**, fűszer-, mag- és ásványvíz-kereskedő.

Eladó szőlővessző.

Mélt. gróf. Teleki Géza ur czelnai szőlészetében több ezer szőlő vessző van eladható. — Carbenet franc és Carbenet Sauvignonból 1000 darab 50 cm. hosszúsággal 12 frt o. é. Alexandriai muskotály 8 frt o. é.

Az árusítás loco Czelnára vonatkozik. — Vasutra szállítás mérsékelten számíttatik. (17.) (2-3.)

Értekezhetni levélben Albert Elek tisztartóval u. p. M.-Igen, Czelnán.

Tauffer Ferencz

magkereskedése Kolozsvártt,

ajánlja:

Gazdasági, kerti és virág magvak rak-tárát, Mayer-féle **Trieurs** konkoly, bükköny és zab választó gépeket, törökbuza fej-tőket, szelelő és választó rostákat, Mayer-féle általánosan kitünőnek ismert kovácsolt vasból készült kézi, ló és vizerőre alkalmaz-kató cséplőgépeket, gabonás zsákokat nagy választékban.

Saynor, Cooke és Ridal-féle **kerti esz-közőket**, u. m. oltó, szemző, metsző késeket, ollókat, ásókat.

L'homme-Leffort-féle francia faviaszt és fahéjt különböző minőségben.

(1.)

(9-52)

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	alegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterce	febr. 6.	950	850	460	—	230	325	280	110	320	28
Brassó	febr. 23	920	745	625	395	275	370	230	100	360	36
Csik-Szereda	febr. 21	1000	825	650	500	250	500	400	180	125	24
Décs	febr. 20.	860	800	570	—	280	300	580	155	200	32
Déva	febr. 24.	920	820	780	510	720	520	480	180	210	32
Erzsébetváros	febr. 24.	760	660	565	—	340	340	310	140	300	32
Fogarás	dec. 14.	775	670	450	450	200	425	140	30	—	24
K.-Fehérvár	febr. 24.	890	676	610	—	336	350	350	170	300	36
Gy.-Sz.-Miklós	febr. 24.	900	650	550	500	225	475	125	20	—	28
Kolozsvár	mart. 1.	1000	—	550	—	300	370	280	170	360	38
M.-Vásárhely	febr. 22.	750	835	575	250	210	310	240	60	380	34
Naszód	febr. 23.	1000	700	665	265	200	335	200	100	250	28
Nagy-Enyed	febr. 22	875	750	550	—	280	350	320	100	235	36
N.-Szeben	febr. 27.	900	610	590	500	290	390	160	110	380	38
Segesvár	febr. 22.	760	610	550	—	240	370	130	80	230	32
S.-Sz.-György	febr. 26.	880	700	600	380	270	420	230	120	250	28
Szamosújvár	febr. 26.	875	550	560	—	245	360	350	75	500	32
Sz.-Régen	febr. 22.	840	590	590	360	240	350	290	140	240	34
Sz.-Udvarhely	febr. 27.	900	700	650	—	275	450	250	50	200	32
Torda	febr. 10.	1100	800	525	—	275	310	380	40	300	34
V.-Hunyad	febr. 10.	800	600	540	—	250	480	200	100	300	36

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 krajával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tet-szés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52										
	s z e r i h i r d e t é s n é l										
	l o r i n t										
1/16 v. egész oldal	12	33	64	120	170	216	260	290	320	360	
1/16 v. fél „	6	17	32	60	90	110	130	150	160	180	
1/16 v. negyed „	4	9	16	30	45	55	65	75	80	90	
2/16 v. nyolczad oldal	3	5	9	16	24	30	35	40	45	50	
1/16 v. tizenhatod „	2	3	5	9	15	18	20	23	25	27	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészes engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.